

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(ceturtā palāta)

2005. gada 13. jūlijā *

Lieta T-260/97

Camar Srl, Florence (Itālija), ko pārstāv V. Viskardīni Donā [*W. Viscardini Donà*], M. Paolins [*M. Paolin*] un S. Dona [*S. Donà*], advokāti, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko sākotnēji pārstāvēja J. P. Hīkss [*J. P. Hix*] un A. Tanka [*A. Tanca*], pēc tam — J. P. Hīkss un F. Rudžeri Laderki [*F. Ruggeri Laderchi*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

un

* Tiesvedības valoda — itāļu.

Eiropas Kopienu Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja M. H. van Flits [*M. H. van Vliet*], pēc tam — K. van der Hauvērts [*C. Van der Hauwaert*] un L. Vizadžo [*L. Visaggio*], pārstāvji, kam palīdz A. dal Fero [*A. Dal Ferro*], advokāts, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētājas,

ko atbalsta

Francijas Republika, ko pārstāv K. Rispāla-Belanžē [*K. Rispal-Bellanger*] un K. Vasaka [*C. Vasak*], pārstāves, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

par zaudējumu summas noteikšanu, ko Komisijai piespriests izmaksāt prasītājam pēc tam, kad ar Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. jūnija starpspriedumu apvienotajās lietās T-79/96, T-260/97 un T-117/98 *Camar* un *Tico*/Komisija un Padome (*Recueil*, II-2193. lpp.) tika atcelts Komisijas 1997. gada 17. jūlija Lēmums, ar kuru noraidīts pieteikums par pārejas pasākumu noteikšanu, ko iesniedzis prasītājs atbilstoši Padomes 1993. gada 13. februāra Regulas (EEK) Nr. 404/93 par banānu tirgus kopīgo organizāciju (OV L 47, 1. lpp.) 30. pantam.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(ceturtnā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši P. Mengoci [*P. Mengozzi*] un I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Bialecka*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesa sēdi 2005. gada 24. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Padomes 1993. gada 13. februāra Regulā (EEK) Nr. 404/93 par banānu tirgus kopīgo organizāciju (OV L 47, 1. lpp.) dažādus iepriekšējos valstu režīmus aizstāja kopīgs režīms, kas reglamentē tirdzniecību ar trešām valstīm. Šī regula versijā, kas bija spēkā brīdī, kad pastāvēja apstākļi, kuru rezultātā radās šī lieta, paredzēja atvērt ikgadējo tarifu kvotu banānu importam no trešām valstīm un no Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstīm (ĀKK). Šīs regulas 15. pants, kas pēc grozījumiem,

kuri šajā regulā izdarīti ar Padomes 1994. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 3290/94 par pielāgojumiem un pārejas pasākumiem, kas vajadzīgi lauksaimniecības nozarē, lai īstenotu daudzpusējo tirdzniecības sarunu Urugvajas kārtā noslēgtos nolīgumus (OV L 349, 105. lpp.), kļuva par 15.a pantu, iezīmēja atšķirību starp tā sauktajiem "tradicionālajiem ĀKK" banāniem un tā sauktajiem "netradicionālajiem ĀKK" banāniem atkarībā no tā, vai tie atbilst daudzumam, kas noteikts Regulas Nr. 404/93 pielikumā un ko ĀKK valstis tradicionāli eksportējušas Kopienā.

- 2 Regulas Nr. 404/93 17. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka uz banānu importu Kopienā attiecas prasība iesniegt importa licenci.

- 3 Regulas Nr. 404/93 18. panta 1. punktā versijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 3290/94, ir noteikts, ka banānu importam no trešām valstīm, kas nav ĀKK valstis (turpmāk tekstā — "trešo valstu banāni"), un netradicionālo ĀKK banānu importam 1994. gadam tika atvērta 2,1 miljonu tonnu (tīrsvara) tarifu kvota un turpmākajiem gadiem — 2,2 miljonu tonnu (tīrsvara) tarifu kvota. Atbilstoši šai tarifu kvotai par trešo valstu banānu importu bija jāmaksā nodoklis ECU 75 par tonnu, bet par netradicionālo ĀKK banānu importu nodoklis nebija jāmaksā. Regulas 18. panta 2. punktā turklāt ir paredzēts, ka par netradicionālo [banānu] importu no ĀKK valstīm vai trešām valstīm, pārsniedzot kvotu, ir jāmaksā nodoklis, ko aprēķina, pamatojoties uz kopējo muitas tarifu.

- 4 Regulas Nr. 404/93 19. panta 1. punktā šī atvērtā tarifu kvota tika sadalīta, 66,5 % piešķirot piegādātājiem, kas laiduši tirgū trešo valstu un/vai netradicionālos ĀKK banānus (A kategorija), 30 % — piegādātājiem, kas laiduši tirgū Kopienas un/vai tradicionālos ĀKK banānus (B kategorija), un 3,5 % — Kopienā reģistrētiem

piegādātājiem, kas pēc 1992. gada sākuši laist tirgū nevis Kopienas un/vai tradicionālos ĀKK banānus, bet citus banānus (C kategorija).

- 5 Saskaņā ar Regulas Nr. 404/93 19. panta 2. punkta otro daļu 1993. gada otrajai pusei katram piegādātājam tika izsniegtas importa licences, pamatojoties uz vidējo ikgadējo tirgū laisto daudzumu laikā no 1989. gada līdz 1991. gadam.
- 6 Regulas Nr. 404/93 30. pantā ir paredzēts:

“Ja pēc 1993. gada jūlija ir nepieciešami īpaši pasākumi, lai palīdzētu pārejai no pasākumiem, kas pastāvēja pirms šo noteikumu stāšanās spēkā, uz šajos noteikumos iekļautajiem, un it īpaši, lai pārvarētu īpašas grūtības, Komisija, darbojoties saskaņā ar 27. pantā paredzēto procedūru, nosaka pārejas pasākumus, kurus tā uzskata par nepieciešamiem.”

- 7 Regulas Nr. 404/93 27. pantā ir paredzēta tā sauktā “vadības komitejas” procedūra. Tās pašas regulas 20. pantā ir norādīts, ka Komisijai saskaņā ar šo procedūru ir jāpieņem sīki izstrādāti noteikumi tirdzniecībai ar trešām valstīm.
- 8 Laikā, kad pastāvēja apstākļi, kuru rezultātā radās šī lieta, sīki izstrādāti noteikumi tirdzniecībai ar trešām valstīm bija noteikti Komisijas 1993. gada 10. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1442/93, ar ko paredz piemērošanas noteikumus banānu importam Kopienā (OV L 142, 6. lpp.). Saskaņā ar šīs regulas 4. un 5. pantu tarifu kvotas sadale

starp A kategorijas piegādātājiem (66,5 %) tika veikta, pamatojoties uz trešo valstu banānu un netradicionālo ĀKK banānu daudzumiem, kas laisti tirgū trīs gadu laika posmā pirms tā gada, kas bija pirms gada, kuram tika atvērta tarifu kvota. Tarifu kvotas sadale starp B kategorijas piegādātājiem (30 %) gan tika veikta, pamatojoties uz Kopienas vai tradicionālo ĀKK banānu daudzumiem, kas laisti tirgū referenes laikposmā, kurš noteikts tādā pašā veidā kā A kategorijai.

- 9 Saskaņā ar Regulas Nr. 404/93 19. panta 2. punkta otrās daļas noteikumiem, kā arī Regulas Nr. 1442/93 4. un 5. pantu referenes laikposms katru gadu tika pārcelts par vienu gadu. Tādējādi, ja importam, kas bija jāveic 1993. gadā, referenes laikposms bija 1989., 1990. un 1991. gads, tad importam, kas bija jāveic 1997. un 1998. gadā, referenes laikposms attiecīgi bija 1993., 1994. un 1995. gads un 1994., 1995. un 1996. gads.
- 10 Turklāt, atbilstoši Regulas Nr. 1442/93 13. pantam A vai B kategorijas piegādātāji varēja nodot tiesības, kas izrietēja no šīm licencēm, A, B vai C kategorijas piegādātājiem tiem, kamēr bija spēkā importa licences, kas tiem izsniegtas kā A vai B kategorijas piegādātājiem.
- 11 Ar Regulu Nr. 404/93 un Regulu Nr. 1442/93 izveidotais režīms turpmāk tekstā tiek saukts par "1993. gada režīmu".
- 12 Ar Padomes 1998. gada 20. jūlija Regulu (EK) Nr. 1637/98, ar kuru grozījumi izdarīti Regulā Nr. 404/93 (OV L 210, 28. lpp.) un kura piemērojama no 1999. gada 1. janvāra, tika atcelts 15.a pants un grozīts Regulas Nr. 404/93 16.–20. pants.

- 13 Regulas Nr. 404/93 18. pantā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98, papildus 2,2 miljonu tonnu tarifu kvotai, kas apstiprināta saistībā ar Pasaules Tirdzniecības organizāciju (1. punkts), trešo valstu un netradicionālo ĀKK banānu importam ir atvērta papildu tarifu kvota (2. punkts).
- 14 Regulas Nr. 404/93 19. panta 1. punkta pirmajā daļā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98, ir paredzēts, ka turpmāk "tarifu kvotas, kas norādītas 18. panta 1. un 2. punktā, un tradicionālo ĀKK banānu importu pārvalda saskaņā ar metodi, kas pamatota uz ierastām tirdzniecības plūsmām ("tradicionālie/netradicionālie")".
- 15 Regulas Nr. 404/93 20. pantā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98, Komisijai uzlikts pienākums pieņemt noteikumus jaunā importa režīma piemērošanai, kuru darbības jomā, saskaņā ar tā paša panta d) punktu, it īpaši ietilpst "konkrēti noteikumi, kas vajadzīgi, lai sekmētu pārslēgšanos no importa kārtības [režīma], kas piemērojama [piemērojams], sākot ar 1993. gada 1. jūliju, uz [jauno] kārtību [režīmu]".
- 16 Pamatojoties uz šo 20. pantu, Komisija pieņēma 1998. gada 28. oktobra Regulu (EK) Nr. 2362/98, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Regulas Nr. 404/93 īstenošanai attiecībā uz Kopienas banānu importu (OV L 293, 32. lpp.), kura, sākot ar 1999. gada 1. janvāri, aizstāja Regulu Nr. 1442/93.

17 Regulas Nr. 2362/98 3. panta pirmajā daļā tradicionālie piegādātāji definēti šādi:

“Šajā regulā “tradicionālais piegādātājs” ir ekonomiska vienība, kas periodā, no kura atkarīgs tās references daudzums, kā arī 5. pantā minētās reģistrācijas laikā izveidota Kopienā un kas uz sava rēķina references laikposmā faktiski importējusi trešo valstu un/vai ĀKK valstu banānu minimālo daudzumu, lai vēlāk tos laistu Kopienas tirgū.”

18 Regulas Nr. 2362/98 4. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “katrs kādā dalībvalstī reģistrēts tradicionālais piegādātājs katram gadam un visām I pielikumā minētajām izcelsmes vietām [trešās valstis un ĀKK valstis] saskaņā ar 5. pantu saņem vienu references daudzumu, kas pamatots ar banānu daudzumiem, kas faktiski ievesti references laikposmā”. Regulas 4. panta 2. punktā ir paredzēts, ka importam, kas jāveic 1999. gadā saskaņā ar tarifu kvotām un atbilstoši tradicionālo ĀKK banānu ieviešanas kārtībai, references laikposmu veidoja 1994., 1995. un 1996. gads.

19 Režīms, kas ieviests ar grozījumiem, kuri izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98 un Regulu Nr. 2362/98, turpmāk tekstā tiek saukts par “1999. gada režīmu”.

20 Atbilstoši 1999. gada režīmam to references daudzumu izmantošanas uzsākšanu, kas tradicionālajiem piegādātājiem paziņoti attiecībā uz 1999. gadu, līdz 2001. gada 30. jūnijam pakāpeniski apstiprināja ar Komisijas 1999. gada 27. oktobra Regulu (EEK) Nr. 2268/1999 par banānu importu atbilstoši tarifu kvotai un tradicionālo

ĀKK banānu ieviešanas kārtībai 2000. gada pirmajā ceturksnī (OV L 277, 10. lpp.), Komisijas 2000. gada 1. februāra Regulu (EK) Nr. 250/2000, kas attiecas uz banānu importu atbilstoši tarifū kvotai un tradicionālo ĀKK banānu ieviešanas kārtībai un ar ko nosaka paredzamos daudzumus 2000. gada otrajam ceturksnim (OV L 26, 6. lpp.), Komisijas 2000. gada 22. maija Regulu (EK) Nr. 1077/2000, ar ko nosaka dažus paredzamos daudzumus un individuālās maksimālās robežas licenču izsniegšanai banānu importam Kopienā 2000. gada trešajā ceturksnī atbilstoši tarifū kvotām un tradicionālo ĀKK banānu daudzumam (OV L 121, 4. lpp.), Komisijas 2000. gada 25. jūlija Regulu (EK) Nr. 1637/2000, ar ko nosaka daudzumus banānu importam Kopienā 2000. gada ceturtajā ceturksnī atbilstoši tarifū kvotām un tradicionālo ĀKK banānu daudzumam (OV L 187, 36. lpp.), Komisijas 2000. gada 28. novembra Regulu (EK) Nr. 2599/2000, ar ko nosaka dažus paredzamos daudzumus un individuālās maksimālās robežas licenču izsniegšanai banānu importam Kopienā 2001. gada pirmajā ceturksnī atbilstoši tarifū kvotām un tradicionālo ĀKK banānu daudzumam (OV L 300, 8. lpp), un, visbeidzot, Komisijas 2001. gada 27. februāra Regulu (EK) Nr. 395/2001, ar ko nosaka dažus paredzamos daudzumus un individuālās maksimālās robežas licenču izsniegšanai banānu importam Kopienā 2001. gada otrajā ceturksnī atbilstoši tarifū kvotām un tradicionālo ĀKK banānu daudzumam (OV L 58, 11. lpp.).

- 21 Režīms banānu importam Kopienā pēdējoreiz, sākot no 2001. gada 1. jūlija, tika grozīts pēc tam, kad tika pieņemta Padomes 2001. gada 29. janvāra Regula (EK) Nr. 216/2001, ar kuru groza Regulu Nr. 404/93 (OV L 31, 2. lpp.) un it īpaši tās 16.–20. pantu, un Komisijas 2001. gada 7. maija Regula (EK) Nr. 896/2001, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EEK) Nr. 404/93 piemērošanai attiecībā uz banānu importēšanas kārtību Kopienā (OV L 126, 6. lpp.). Režīms, kas ieviests ar grozījumiem, kuri izdarīti ar Regulu Nr. 216/2001 un Regulu Nr. 896/2001, turpmāk tekstā tiek saukts par “2001. gada režīmu”.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 22 Ar 2000. gada 8. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-79/96, T-260/97 un T-117/98 *Camar un Tico*/Komisija un Padome (*Recueil*, II-2193. lpp., turpmāk tekstā — “2000. gada 8. jūnija spriedums”), kas pasludināts šajā lietā, Pirmās instances tiesa atcēla Komisijas 1997. gada 17. jūlija Lēmumu, ar kuru noraidīts 1997. gada 21. janvāra pieteikums, ko prasītājs iesniedzis, pamatojoties uz Regulas Nr. 404/93 30. pantu, un piesprieda Komisijai atlīdzināt zaudējumus, kas prasītājam radušies lēmuma rezultātā.
- 23 Pirmās instances tiesa turklāt piesprieda Komisijai un Padomei segt attiecīgi 90 % un 10 % no tiesāšanās izdevumiem, kas radušies lietā T-260/97, un Francijas Republikai kā personai, kas iestājusies lietā, segt pašai savus tiesāšanās izdevumus.
- 24 Saskaņā ar 2000. gada 8. jūnija sprieduma rezolutīvās daļas 5. punktu lietas dalībniekiem sešu mēnešu laikā, skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas, bija jānodod Pirmās instances tiesai maksājamās summas, kas noteiktas, panākot kopēju vienošanos, vai, ja vienošanās nav panākta, tajā pašā termiņā jāiesniedz Pirmās instances tiesai savi aprēķini.
- 25 Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2000. gada 17. augustā, Komisija pārsūdzēja 2000. gada 8. jūnija spriedumu lietā C-312/00 P.
- 26 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 77. panta b) punktam tiesa nolēma ar 2001. gada 7. februāra rīkojumu apturēt tiesvedību lietā T-260/97, līdz tiks pasludināts Tiesas galīgais spriedums lietā C-312/00 P.

- 27 Ar 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-312/00 P Komisija/*Camar* un *Tico* (*Recueil*, I-11355. lpp.) Tiesa noraidīja apelāciju, ciktāl tā bija vērsta pret 2000. gada 8. jūnija sprieduma daļu, kura attiecās uz lietu T-260/97.
- 28 Ar Pirmās instances tiesas kancelejas 2003. gada 9. janvāra vēstuli lietas dalībnieki tika informēti par tiesvedības atjaunošanu lietā T-260/97 un to, ka 2000. gada 8. jūnija sprieduma rezolutīvās daļas 5. punktā paredzētais sešu mēnešu termiņš ir atsācies un ka tas beigsies 2003. gada 10. jūnijā.
- 29 Prasītājs un Komisija tādējādi uzsāka sarunas, lai novērtētu zaudējumus. Tā kā prasītājs un Komisija paredzētajā termiņā nepanāca vienošanos, tie 2003. gada 10. jūnijā Pirmās instances tiesas kancelejā iesniedza savus priekšlikumus zaudējumu novērtēšanai.
- 30 Prasītājs savus apsvērumus par Komisijas priekšlikumu iesniedza 2003. gada 18. jūlijā, un Komisija savus apsvērumus par priekšlikumu, kā arī par prasītāja apsvērumiem iesniedza 2003. gada 5. septembrī.
- 31 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (ceturtā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un, veicot Reglamenta 64. pantā paredzētos procesa organizācijas pasākumus, lūdza prasītāju un Komisiju atbildēt uz rakstveidā uzdotu jautājumu, un šis lūgums tika izpildīts norādītajā termiņā.
- 32 Tika uzklausi prasītāja un Komisijas paskaidrojumi un atbildes uz mutvārdu jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2005. gada 24. februāra tiesas sēdē.

33 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atzīt par pamatotām summas, ko prasītājs norādījis kā ciestos zaudējumus, t.i., EUR 2 771 132 — 1997. gadā, EUR 2 253 060 — 1998. gadā, EUR 7 190 000 — 1999. gadā, EUR 7 190 000 — 2000. gadā un EUR 4 399 200 .– 2001. gada pirmajā ceturksnī, bez procentiem;
- piespriest Komisijai pilnībā samaksāt summu, kas atbilst norādītajām summām, kā arī summām, kuras maksājamas atbilstoši naudas vērtības pārvērtēšanai un nokavējuma procentiem, kas aprēķināti atbilstoši prasītāja piedāvātajiem kritērijiem vai jebkuriem citiem iespējamiem kritērijiem, ko Pirmās instances tiesa uzskatītu par piemērotākiem;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies šajā jaunajā tiesvedības posmā.

34 Komisija lūdz Pirmās instances tiesu noteikt prasītājam izmaksājamās summas atbilstoši šādiem norādījumiem:

- kompensācija maksājama par laika posmu no 1997. gada 1. janvāra līdz 1998. gada 31. decembrim;
- periods, kas jāņem vērā, aprēķinot prasītāja references daudzumu, ir 1989. un 1990. gads;

- atlīdzības summa ir jāaprēķina, pamatojoties uz neiegūto peļņu, ko veido starpība starp ienākumiem, kurus prasītājs būtu guvis, laižot tirgū banānus no 1997. gada 1. janvāra līdz 1998. gada 31. decembrim, ja Komisija būtu izpildījusi tā 1997. gada 21. janvāra pieteikumu par pārejas pasākumu noteikšanu, un faktiskajiem ienākumiem, kas gūti, laižot tirgū banānus attiecīgajā laika posmā, kuriem pieskaitīti ienākumi, ko tas guvis vai būtu varējis gūt šajā pašā laika posmā, veicot iespējamās aizstāšanas darbības;

- papildu banānu daudzumi, ko prasītājs būtu varējis laist tirgū, ja Komisija būtu izpildījusi tā 1997. gada 21. janvāra pieteikumu par pārejas pasākumu noteikšanu, ir 13 855,66 tonnas 1997. gadā un 11 265,30 tonnas 1998. gadā;

- tādā veidā iegūtā atlīdzības summa ir jāpārvērtē, ievērojot oficiālos koeficientus, kas pieejami attiecībā uz Itāliju un piemērojami attiecīgajā laika posmā; šai pārvērtētajai summai ir pieskaitāmi nokavējuma procenti, sākot no 2002. gada 8. jūnija sprieduma pasludināšanas dienas līdz maksājuma izdarīšanas dienai, procentus aprēķinot, pamatojoties uz Itālijā spēkā esošo likumisko procentu likmi.

Juridiskais pamatojums

Ievada piezīmes

- 35 Sākumā ir jānorāda, ka 1997. gada 21. janvāra vēstulē prasītājs, pamatojoties uz EK līguma 175. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 232. pants), saskaņā ar Regulas Nr. 404/93 30. pantu pieprasīja, lai Komisija tam kā B kategorijas piegādātājam

piešķir licences trešo valstu banānu un netradicionālo ĀKK banānu importam 1997. un turpmākajiem gadiem, līdz tiks atkārtoti noteikti tā parastie references daudzumi, kuri jānosaka, pamatojoties uz banānu daudzumiem, kas laisti tirgū 1988., 1989. un 1990. gadā.

36 Kā tas izriet no 2000. gada 8. jūnija sprieduma 208. punkta, atlīdzināmie zaudējumi radušies tādējādi, ka prasītājam piešķirts mazāks skaits importa licenču salīdzinājumā ar to skaitu, ko tas būtu saņēmis, ja pareizi būtu piemērots Regulas Nr. 404/93 30. pants.

37 Kaut arī prasītāja un Komisijas viedoklis saskan jautājumā par gadiem, kuri ir jāņem vērā, lai aprēķinātu prasītāja references daudzumu, kas jāizmanto, aprēķinot importa licenču skaitu, kuras tam bija jāsaņem papildus, to viedoklis tomēr nesaskan šādos trīs galvenajos jautājumos:

— periods, attiecībā uz kuru ir jāatlīdzina zaudējumi;

— vispārējie kritēriji, kas jāņem vērā, lai novērtētu zaudējumus;

— kritēriji, saskaņā ar kuriem ir jāņem vērā naudas vērtības samazināšanās un nokavējuma procenti.

Par gadiem, kuri ir jāņem vērā, lai aprēķinātu references daudzumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 38 Komisija norāda, ka periodam, kas jāņem vērā, lai aprēķinātu prasītāja references daudzumu, proti — references laikposmam, principā vajadzētu būt trim gadiem pirms Regulā Nr. 404/93 izveidotās kopīgās tirgus organizācijas stāšanās spēkā, attiecībā uz kuriem bija pieejama informācija, proti, tam ir jābūt no 1989. līdz 1990. gadam. Pilsoņu kara uzsākšana Somālijā tomēr būtu attaisnojums tam, ka attiecībā uz prasītāju netiktu ņemts vērā 1991. gads. Komisija uzsver, ka atlikušo periodu, ko veido 1989. un 1990. gads, var definēt kā prasītāja parastās darbības periodu, jo prasītājs bija atzinis būtisku sava importa pieaugumu 1988. gadā salīdzinājumā ar savu vidējo importa apjomu. Tādējādi periods, kas jāņem vērā kā references laikposms, ir 1989. un 1990. gads.
- 39 Atlīdzināmo zaudējumu novērtēšanai prasītājs piekrist balstīties uz Komisijas norādīto references laikposmu tā vietā, lai balstītos uz trīs gadus ilgu periodu no 1988. līdz 1990. gadam, kas paredzēts prasītāja pieteikumā saskaņā ar Regulas Nr. 404/93 30. pantu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 40 Kaut arī savā 2000. gada 8. jūnija spriedumā Pirmās instances tiesa ir atzinusi, ka Komisijas atteikums pieņemt pagaidu pasākumus, lai atrisinātu prasītājam radušās grūtības, ir prettiesisks, tā nav norādījusi, ka Komisijai bija pienākums attiecībā uz prasītāju kā references laikposmu ņemt vērā tieši to periodu, kas ilgst no 1988. līdz

1990. gadam, lai aprēķinātu importa licenču skaitu, kas prasītājam bija jāpiešķir kā B kategorijas piegādātājam.

- 41 Nemot vērā, pirmkārt, to, ka attiecīgajā tiesiskajā regulējumā nav paredzēts, ka gadījumā, ja rodas grūtības, kā tas ir šajā lietā, references laikposms noteikti ir jānosaka no jauna attiecībā pret trīs gadu periodu, un, otrkārt, to, ka prasītājs piekrit, ka netiek ņemts vērā 1988. gads, — var apstiprināt pieeju, par kuru ir vienojušies lietas dalībnieki. Periods, attiecībā pret kuru ir jāaprēķina prasītāja references daudzums, lai novērtētu zaudējumus, tādējādi ir 1989. un 1990. gads.

Par periodu, attiecībā uz kuru ir jāatlīdzina zaudējumi

Lietas dalībnieku argumenti

- 42 Prasītājs uzskata, ka periods, kurā ciesti zaudējumi tāpēc, ka noraidīts tā pieteikums par pārejas pasākumu noteikšanu, ir no 1997. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 30. jūnijam.
- 43 Prasītājs uzsver — neraugoties uz to, ka tika atceltas atšķirības starp A un B kategorijas licencēm, trešo valstu banānu importa licences atbilstoši 1999. gada režīmam, tāpat kā atbilstoši iepriekšējam režīmam, varēja iegūt atkarībā no references laikposmā importētajiem tradicionālo ĀKK banānu daudzumiem. Tas uzsver, ka tradicionālos ĀKK banānus tāpat kā jebkuras citas izcelsmes banānus ņēma vērā, lai noteiktu vienotu references daudzumu, kas paredzēts Regulā Nr. 2362/98 un kas joprojām tika aprēķināts, pamatojoties uz references laikposmu, kuru veido 1994.–1996. gads.

- 44 Turklāt tas, ka prasītājs savā 1997. gada 21. janvāra pieteikumā Komisijai būtu minējis B kategorijas licences, nekādā ziņā netraucētu atzīt, ka pastāv zaudējumi, kas Komisijai ir jāatlīdzina arī attiecībā uz periodu pēc 1998. gada 31. decembra. Prasītājs vērš uzmanību uz to, ka šajā pieteikumā B kategorijas licences ir minētas tikai tāpēc, lai raksturotu tās licences, kas bija piešķirtas, pamatojoties uz tradicionālo ĀKK banānu importa veidoto references daudzumu. Ceļot prasību, kuras rezultātā ir pieņemts 2000. gada 8. jūnija spriedums, prasītājs vēlējās panākt, lai tiek pielāgoti tā references daudzumi, ko Pirmās instances tiesa ir atzinusi minētā sprieduma 194. punkta trešajā līdz piektajā teikumā.
- 45 Prasītājs uzskata, ka zaudējumi tādējādi ir jāatlīdzina attiecībā uz visiem tiem gadiem, kuru laikā, pamatojoties uz Kopienas tiesisko regulējumu, tas kā tradicionālais ĀKK banānu piegādātājs būtu varējis atsaukties uz šiem parastajiem references daudzumiem, proti, līdz 2001. gada 1. jūlijam — dienai, kad stājās spēkā 2001. gada režīms. Šis režīms ir ieviesis jaunus references daudzumu aprēķināšanas kritērijus, kas izmantojami, lai piešķirtu licences trešo valstu un netradicionālo ĀKK banānu importam, kā rezultātā tādām piegādātājam kā prasītājs šis aprēķins turpmāk būtu jāveic, pamatojoties tikai uz to importu, ko piegādātājs references laikposmā veicis kā A kategorijas piegādātājs.
- 46 Prasītājs precīzē — lai novērtētu zaudējumus, kas radušies 1999. un 2000. gadā un 2001. gada pirmajā pusgadā, vajadzētu ņemt vērā importu, kuru tas būtu varējis veikt no 1994. līdz 1996. gadam, ja Komisija būtu veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai tas varētu aizstāt banānus no Somālijas, kuri tajā laikā vairs nebija pieejami.
- 47 Komisija uzskata, ka periods, attiecībā uz kuru prasītājam ir tiesības uz zaudējumu atlīdzību, ir jāierobežo ar laika posmu no 1997. gada 1. janvāra līdz 1998. gada 31. decembrim.

- 48 Komisija atgādina — atlīdzināmi ir tie zaudējumi, kas radušies tādēļ, ka tā atteikusies prasītājam atbilstoši Regulas Nr. 404/93 30. pantam piešķirt lielāku B kategorijas importa licenču skaitu, kas aprēķināts, pamatojoties uz banānu importu, ko prasītājs veicis pirms pilsoņu kara Somālijā.
- 49 Komisija vērš uzmanību uz to, ka 1999. gada 1. janvārī stājās spēkā būtiska reforma, kuras rezultātā tika veiktas izmaiņas saistībā ar banānu tirgus kopīgo organizāciju paredzētajā tirdzniecības režīmā, atceļot importētāju iedalījumu A, B un C kategorijās un izveidojot kopīgu tarifu kvotu un tradicionālo ĀKK banānu pārvaldību. Tā uzsver, ka atbilstoši 1999. gada režīmam prasītājs nav pieprasījis īpaši labvēlīgus pasākumus, kaut gan pasākumi, kas pieprasīti atbilstoši iepriekšējam režīmam, kurš beidza darboties 1998. gada 31. decembrī, nebūtu varējuši radīt sekas atbilstoši jaunajam režīmam.
- 50 Komisija norāda — sākot ar 1999. gada 1. janvāri, bija mainījies juridiskais pamats, kurā paredzēti pasākumi, ko pieprasījis veikt prasītājs. Ja prasītājs uzskatīja, ka atrodas īpaši nelabvēlīgā situācijā, tam bija atkārtoti jālūdz, lai Komisija pieņem atbilstošus pasākumus, šoreiz pamatojoties uz jauno Regulas Nr. 404/93 20. panta d) punktu ar grozījumiem, kuri izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98.

Pirmās instances tiesas novērtējums

- 51 Jāsecina, ka Komisija atzīst, ka tai ir jāatlīdzina zaudējumi, kas prasītājam radušies 1997. un 1998. gadā tāpēc, ka tā atteikusies izpildīt 1997. gada 21. janvāra pieteikumu. Komisija savukārt apstrīd prasītāja apgalvojumu, ka šī atteikuma rezultātā tas cietis zaudējumus arī periodā, kurā bija spēkā 1999. gada režīms, proti, laika posmā no 1999. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 30. jūnijam.

- 52 Šim prasītāja apgalvojumam nevar piekrist.
- 53 Prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu patiesībā šajā sakarā var interpretēt tā, ka būtībā tā mērķis bija panākt, lai tiek pieņemts pasākums, kas ļautu kompetentajām valsts iestādēm noteikt references daudzumu, kuru varētu izmantot, lai prasītājam kā B kategorijas piegādātājam piešķirtu trešo valstu vai netradicionālo ĀKK banānu importa licences, ņemot vērā tradicionālo ĀKK banānu daudzumus, kas tirgū laisti nevis attiecīgajā tiesiskajā regulējumā paredzētajā, bet citā references laikposmā.
- 54 No minētā pieteikuma izriet, ka tā references laikposma aizstāšana, kas ilga no 1993. gada līdz 1995. gadam un ko atbilstoši 1993. gada režīmam izmantoja, lai 1997. gadā piešķirtu importa licences, nolūkā prasītājam piešķirt trešo valstu vai netradicionālo ĀKK banānu importa licences, ņemot vērā šajā pašā periodā prasītāja veikto neparasti zemo tradicionālo ĀKK banānu importu, ir attaisnojama, ņemot vērā pilsoņu kara Somālijā un kopīgās tirgus organizācijas izveides radītās sekas.
- 55 Prasītājs lūdz, lai “līdz parasto references daudzumu noteikšanai” par references laikposmu tiek uzskatīts 1988.–1990. gads, kas, ņemot vērā minēto pieteikumu, nozīmē — veicot ikgadējo laika nobīdi, ko paredz spēkā esošais tiesiskais regulējums (skat. šī sprieduma 8. un 9. punktu), references laikposmā būtu iekļauti tikai tie gadi, kuros nebija apgrūtināta tradicionālo ĀKK banānu piegāde, kā rezultātā prasītājs iesniedza pieteikumu.
- 56 Pasākumiem, ko Komisijai būtu vajadzējis pieņemt, lai izpildītu minēto pieteikumu, būtu bijis jāļauj arī attiecībā uz 1998. gadu ņemt vērā tradicionālo ĀKK banānu daudzumus, ko prasītājs laidis tirgū tā piedāvātajā periodā, lai aprēķinātu

B kategorijas importa licenču skaitu, kas tam bija jāpiešķir. Minētajam gadam attiecīgais references laikposms saskaņā ar Regulu Nr. 1142/93 (1994.–1996. gads), kā Pirmās instances tiesa to skaidri ir atzinusi 2000. gada 8. jūnija sprieduma 148. punkta nobeigumā, joprojām bija tie gadi, kuros prasītājam bija grūti veikt minētās piegādes.

- 57 Tā kā 1993. gada režīms turpināja darboties līdz 1999. gadam, pasākumiem, ko Komisijai būtu vajadzējis pieņemt, lai izpildītu prasītāja pieteikumu, būtu bijis jāļauj tādā pašā veidā aizstāt references laikposmu arī attiecībā uz 1999. gadu, ņemot vērā to, ka Regulā Nr. 404/93 un Nr. 1442/93 paredzētajā references laikposmā, kas tika pārcelts par vienu papildu gadu (1995.–1997. gads), būtu iekļauti arī gadi (1995. un 1996. gads), kuros pastāvēja attiecīgās grūtības.
- 58 Turpretim, sākot ar 1999. gada 1. janvāri, 1993. gada režīmā tika veikta reforma. Jāatzīst, ka šīs reformas rezultātā 1998. gada 31. decembrī bija jābeidz darboties pasākumam, ko Komisijai būtu vajadzējis pieņemt, lai izpildītu prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu.
- 59 Šādu secinājumu, kā to apgalvo Komisija, tomēr nevar balstīt uz formālu iebildumu pret to, ka ar Regulas Nr. 404/93 20. panta d) punktu ar grozījumiem, kas tajā izdarīti ar Regulu Nr. 1637/98, ir izveidots jauns juridiskais pamats pārejas pasākumu noteikšanai.
- 60 Uz situāciju, kādā atrodas prasītājs, neattiecas iepriekš minētais 20. panta d) punkts, jo gadījums, kurā radušās pārmērīgas grūtības, uz ko tas atsaucas, proti, grūtības piegādāt tradicionālos ĀKK banānus, kuras radušās laika posmā no 1994. līdz 1996. gadam, nav saistīts ar 1993. gada režīma pāreju uz 1999. gada režīmu. Kaut arī grūtības saistītas ar pilsoņu karu, kas 1990. gada beigās pēkšņi sākās Somālijā, šīs grūtības bija tiešas sekas tam, ka tika ieviesta tirgus kopīga organizācija, jo faktiski

1993. gada režīms prasītājam objektīvi un būtiski samazināja iespēju, kuru bija nodrošinājis iepriekšējais Itālijas režīms — aizstāt nepietiekamo Somālijas banānu piedāvājumu ar citu tradicionālo ĀKK banānu piedāvājumu (2000. gada 8. jūnija sprieduma 140.–143. punkts). Tā kā grūtības radās saistībā ar pāreju no valsts režīmiem uz 1993. gada režīmu, atbilstoši 1999. gada režīmam uz tām vēl attiecās Regulas Nr. 404/93 30. pants, kas nebija ne atcelts, ne grozīts ar Regulu Nr. 1637/98.

- 61 Apstākļi, kas kavē pasākumu, kurus Komisijai būtu vajadzējis pieņemt, lai izpildītu 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, turpmāku īstenošanu pēc 1998. gada 31. decembra, ir būtiski un attiecas uz īpašībām, kas, ņemot vērā minētā pieteikuma priekšmetu, būtiski iezīmēja atšķirības starp 1999. gada un 1993. gada režīmu.
- 62 Atbilstoši Regulas Nr. 2362/98 5. apsvērumam, “kopīga tarifu kvotu un tradicionālo ĀKK banānu pārvaldība” bija piemērota, lai sekmētu starptautiskās tirdzniecības pieaugumu un noregulētu tirdzniecības plūsmas, kā arī atceltu nepamatotas priekšrocības. Saskaņā ar minēto apsvērumu, tradicionālie piegādātāji un jaunpienācēji bija “jādefinē atbilstoši vienam kritērijam neatkarīgi no tā, no kuras trešās valsts vai ĀKK valsts tie veic importu”, tradicionālo piegādātāju tiesības bija “jānosaka, pamatojoties uz faktisko importu, neatkarīgi no izcelsmes un piegādes avota”, un, pamatojoties uz šīm tiesībām, piegādātājam bija “jāļauj veikt jebkuras izcelsmes importu”, jo šai pašai pieejai bija “jābūt atspoguļotai periodiskas importa pārvaldes metodē, neradot zināmas priekšrocības atbilstoši importa izcelsmes vietām”.
- 63 Tādējādi 1999. gada režīms novērsa atšķirību, kas bija ieviesta Regulas Nr. 404/93 19. pantā, lai sadalītu tarifu kvotas starp A, B un C kategorijas piegādātājiem (un licencēm). 1999. gada režīmā tā sauktie tradicionālie piegādātāji (skat. šī sprieduma 17. punktu), piemēram, prasītājs, bija nodalīti no jaunpienākušiem piegādātājiem.

- 64 Turklāt, ja atbilstoši 1993. gada režīmam references daudzumi A kategorijas piegādātājiem tika aprēķināti, pamatojoties uz trešo valstu banānu un netradicionālo ĀKK banānu daudzumiem, kas laisti tirgū references laikposmā, un B kategorijas piegādātājiem — pamatojoties uz Kopienas banānu vai tradicionālo ĀKK banānu daudzumiem, kas laisti tirgū tajā pašā references laikposmā (skat. šī sprieduma 8. punktu), tad atbilstoši 1999. gada režīmam Regulas Nr. 2362/98 4. pantā noteiktais “vienots references daudzums” (skat. šī sprieduma 18. punktu) tika aprēķināts, ņemot vērā jebkādas izcelsmes importu Kopienā, proti, tradicionālo banānu un netradicionālo ĀKK banānu, kā arī trešo valstu banānu importu (Regulas Nr. 2362/98 I pielikums), ko attiecīgais piegādātājs veicis references laikposmā.
- 65 Patiesībā, neraugoties uz to, ka tika atcelts piegādātāju un licenču iedalījums A, B un C kategorijā, kā arī noteikts vienots references daudzums, licenču skaits, ko varēja piešķirt prasītājam par trešo valstu un netradicionālo ĀKK banānu importu, arī atbilstoši 1999. gada režīmam joprojām bija atkarīgs no references laikposmā veiktā tradicionālo ĀKK banānu importa. Jāatzīst arī tas, ka references laikposms visu 1999. gada režīma darbības laiku bija 1994.–1996. gads (skat. šī sprieduma 18. un 20. punktu), proti, tas pats triju gadus ilga periods, kuru kā references laikposmu ņēma vērā 1998. gadā, kas bija pēdējais gads, kurā darbojās 1993. gada režīms, un kas, ņemot vērā piegādes grūtības, kuras radās Somālijas pilsoņu kara un tirgus kopīgas organizācijas izveides rezultātā, nebija raksturīgs prasītāja parastās darbības apjomam tradicionālo ĀKK banānu piegādes jomā.
- 66 Pat ja pieņem, ka ar 1999. gada režīma darbības noteikumiem nebija pilnībā nesavienojams tas apstāklis, ka prasītāja vienota references daudzuma noteikšanai, ko veido tradicionālo ĀKK banānu imports, kā vienīgais aprēķina elements tika ņemts vērā 1989. un 1990. gads, nevis periods no 1994. līdz 1996. gadam, šis apstāklis atbilstoši 1999. gada režīmam nebūtu varējis iestāties, ja pieņemtu pasākumus, ko Komisijai būtu vajadzējis pieņemt atbilstoši 1993. gada režīmam, lai izpildītu prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu.

- 67 Jāsecina, ka atbilstoši 1993. gada režīmam tradicionālo ĀKK banānu imports, ko piegādātājs veicis references laikposmā, dod tam tiesības piedalīties tarifu kvotas skaidri noteiktas daļas (30 %) sadalē. Līdz ar to šajā gadījumā prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumā norādītā references laikposma aizstāšanas mērķis bija turpināt darboties.
- 68 Atbilstoši 1999. gada režīmam tradicionālo ĀKK banānu references daudzumi vairs netika izmantoti, lai aprēķinātu trešo valstu vai netradicionālo ĀKK banānu importa licenču skaitu, kas piešķiramas saistībā ar tarifu kvotas 30 % rezervi, kura piešķirta B kategorijas piegādātājiem, kā tas bija atbilstoši 1993. gada režīmam, bet tos izmantoja, lai noteiktu vienotu references daudzumu, ko izmanto vispārīgi, lai aprēķinātu licenču skaitu, kas jāpiešķir piegādātājiem jebkuras izcelsmes importa veikšanai saistībā ar tarifu kvotu un tradicionālo ĀKK banānu kopīgu pārvaldību. Atbilstoši Regulas Nr. 2362/98 5. apsvērumam, saskaņā ar 1999. gada režīmu tradicionālo piegādātāju tiesības bija ne tikai "jānosaka, pamatojoties uz faktisko importu, neatkarīgi no izcelsmes un piegādes avota", bet, pamatojoties uz šīm tiesībām, piegādātājam bija "jābūt iespējai veikt jebkuras izcelsmes importu".
- 69 Tādējādi atbilstoši 1999. gada režīmam tradicionālo ĀKK banānu daudzumi, kas importēti references laikposmā, ietekmēja ne tikai piegādātāju sadarbību skaidri noteiktās tarifu kvotas daļas sadalē, bet arī visu tarifu kvotu sadalē un turklāt tradicionālo ĀKK banānu importa licenču sadalē (Regulas Nr. 2362/98 3., 4. un 5. pants), kaut gan atbilstoši 1993. gada režīmam tradicionālo ĀKK banānu imports nebija atkarīgs no references daudzuma (Regulas Nr. 1442/93 14.–16. pants).
- 70 Šie būtiskie grozījumi nosacījumos par iespēju piekļūt trešo valstu vai netradicionālajiem ĀKK banāniem un vēl jo vairāk tradicionālajiem ĀKK banāniem, norāda uz

acīmredzamu pārtraukumu starp 1993. gada režīmu un 1999. gada režīmu, ņemot vērā prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikuma priekšmetu. Prasītāja apgalvojums, saskaņā ar kuru trešo valstu vai netradicionālo ĀKK banānu licenču piešķiršanas mehānisms turpināja pastāvēt un būtībā bija tāds pats kā tas, kas bija spēkā saskaņā ar 1993. gada režīmu, kaut arī B kategorijas licences vairs nepastāvēja saskaņā ar 1999. gada režīmu, tādējādi ir kļūdainas.

71 Pasākumi, ko Komisijai vajadzēja pieņemt, lai izpildītu prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, tādējādi nebūtu varējuši darboties pēc 1998. gada 31. decembra. References laikposma aizstāšana atbilstoši 1999. gada režīmam ar vienotu references daudzumu, ko veido tradicionālo ĀKK banānu imports, kā vienīgo aprēķina elementu bija būtiski atšķirīga un daudz nozīmīgāka iedarbība nekā pasākumiem, ko lūdza veikt prasītājs. Ja pieņem, ka šāda aizstāšana ir pieļaujama gadījumā, kad tiek piemērots 1999. gada režīms, Komisija par to varētu vienīgi pieņemt jaunu lēmumu, pamatojoties uz kuru prasītājam būtu jāiesniedz jauns pieteikums, ņemot vērā minētā režīma īpašos noteikumus.

72 No tā izriet, ka zaudējumi, kas Komisijai šajā gadījumā ir jāatlīdzina, ir tie, kuri prasītājam radušies tāpēc, ka tikai attiecībā uz 1997. un 1998. gadu tam piešķirts mazāks skaits trešo valstu un netradicionālo ĀKK banānu importa licenču salīdzinājumā ar to, ko tas būtu ieguvis attiecībā uz šiem pašiem gadiem, ja Komisija būtu izpildījusi tā 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, atbilstoši Regulas Nr. 404/93 30. pantam ļaujot kā references laikposmu ņemt vērā 1989. un 1990. gadu.

73 Šāds secinājums vēl jo vairāk ir jāizdara, ja uzskata, ka, atbilstoši judikatūrai, indivīdiem sniegtā iespēja atsaukties uz paredzamiem zaudējumiem saistībā ar prasību par ārpuslīgumisku atbildību, kas celta pret Kopienu, attiecas tikai uz nenovēršamiem un pietiekami paredzamiem zaudējumiem, ņemot vērā reālo un

likumā noteikto situāciju (Tiesas 1976. gada 2. jūnija spriedums apvienotajās lietās no 56/74 līdz 60/74 *Kampffmeyer u.c./Padome un Komisija, Recueil*, 711. lpp., 6.–8. punkts).

74 Šajos apstākļos lūgums izmaksāt atlīdzību, ko iesniedzis prasītājs šajā lietā, varēja attiekties tikai uz tādu zaudējumu atlīdzību, kuri Komisijas 1997. gada 17. jūlija lēmuma rezultātā varēja rasties, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kas bija spēkā lūguma iesniegšanas brīdī, proti, 1993. gada režīmu. Iespējamie zaudējumi, ko prasītājs lūdz atlīdzināt attiecībā uz laika posmu no 1999. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 30. jūnijam, jebkurā gadījumā neradās šī tiesiskā regulējuma rezultātā, bet gan būtiski atšķirīga tiesiskā regulējuma rezultātā, kas pieņemts pēc tam, kad tika iesniegta prasība, un kura noteikumus nekādā ziņā nebija iespējams paredzēt prasības iesniegšanas brīdī.

Par vispārējiem kritērijiem, kuri jāņem vērā, novērtējot zaudējumus

Lietas dalībnieku argumenti

75 Prasītājs uzskata, ka Pirmās instances tiesa 2000. gada 8. jūnija sprieduma 194., 195. un 211. punktā jau iepriekš ir skaidri norādījusi kritēriju, kas izmantojams, lai aprēķinātu summas, kuras maksājamas saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanu, atsaucoties uz paša prasītāja piedāvāto kritēriju, proti, nepiešķirto importa licenču maiņas vērtību, kas noteikta EUR 200 par tonnu Komisijas dienestu paziņojumā, ko tie 1998. gada 9. un 10. februārī snieguši Padomes Īpašās lauksaimniecības komitejas darba grupai "Banāni". Tādējādi prasītājs uzskata, ka zaudējumi ir jāaprēķina,

EUR 200 reizinot ar to tonnu skaitu, kas paredzētas licencēs, kuras tas nav saņēmis, bet ko tam būtu vajadzējis saņemt, ja attiecībā uz 1997. gadā veikto importu būtu ņemts vērā nevis 1993.–1995. gads, bet gan references laikposms pirms pilsoņu kara, un attiecībā uz nākamajos gados veicamo importu — 1994.–1996. gads.

- 76 Prasītājs uzsver, ka Pirmās instances tiesa nevar piespriest lietas dalībniekam atlīdzināt zaudējumus, ja tie nav reāli un ja pat soda uzlikšanas brīdī pēc būtības un apjoma ziņā nav skaidrs (skat. Pirmās instances tiesas 2003. gada 2. jūlija spriedumu lietā T-99/98 *Hameico Stuttgart u.c./Padome un Komisija, Recueil, II-2195*. Ipp., 67. punkts un tajā minētā judikatūra), vai šos zaudējumus vismaz var precīzi novērtēt atbilstoši iepriekš noteiktiem kritērijiem. Komisija, apgalvojot, ka Pirmās instances tiesa nav noteikusi šos kritērijus savā 2000. gada 8. jūnija spriedumā, vēlējās nepamatoti likt domāt, ka zaudējumi ir ne tikai nenoteikti, bet pie tam arī neskaidri.
- 77 Prasītājs vērš uzmanību uz to, ka, kaut arī Pirmās instances tiesa savā 2000. gada 8. jūnija spriedumā nav tieši pārbaudījusi, vai piedāvātais licenču maiņas vērtības kritērijs ir pamatots, tā arī nav nospriedusi, ka šis kritērijs ir nepamatots vai nepiemērots zaudējumu novērtēšanai. Ja Pirmās instances tiesa būtu uzskatījusi, ka kritērijs ir nepamatots vai nepiemērots, tā sava sprieduma 195. punktā nebūtu apgalvojusi, ka šāds kritērijs ļāva “pietiekami pārlicinoši” paredzēt zaudējumu apmēru, un 211. punktā uzaicinājusi lietas dalībniekus “censties, ņemot vērā šo spriedumu, panākt vienošanos par atlīdzības summu, kas pienākas par visiem minētajiem zaudējumiem”.
- 78 Turklāt prasītājs uzsver, ka savā atbildes rakstā uz repliku, kas iesniegts pamata tiesvedībā, Komisija būtu varējusi apstrīdēt prasītāja piedāvāto kritēriju, bet to nav darījusi. Tādējādi Komisija vairš nevar apšaubīt šo kritēriju.

- 79 Jebkurā gadījumā prasītājs apstiprina, ka licenču maiņas vērtība šajā gadījumā ir pamatots un ticams kritērijs zaudējumu novērtēšanai. Tas atgādina, ka iespēja nodot banānu importa licences ir skaidri paredzēta Kopienas tiesiskajā regulējumā kopš 1993. gada režīma ieviešanas (Regulas Nr. 1442/93 20. pants) un ka tieši B kategorijas licences bija maiņas priekšmets, jo, atbilstoši Regulas Nr. 1442/93 13. panta 3. punktam, to nodošana nebija saistīta ar jebkādu references daudzumu samazināšanu to īpašniekam un ļāva papildināt pieļautos mazos ienākumus, laižot tirgū ĀKK banānus. Šajā sakarā prasītājs atsaucas uz Tiesas 1994. gada 5. oktobra sprieduma lietā C-280/93 Vācija/Padome (*Recueil*, I-4973. lpp.) 86. punktu. Licenču nodošanas cena raksturoja konkrētus ienākumus un it īpaši minimālos ienākumus.
- 80 Lai apstiprinātu importa licenču maiņas vērtības kritērija pamatotību, prasītājs norāda, ka savā 2000. gada 27. janvāra spriedumā apvienotajās lietās C-104/89 un C-37/90 *Mulder u.c./Padome* un Komisija (*Recueil*, I-203. lpp., 79. punkts) Tiesa ir apstiprinājusi, ka zaudējumu novērtēšanas nolūkā var ņemt vērā statistikas un ar tirdzniecību saistītus datus.
- 81 Komisija apgalvo, ka 2000. gada 8. jūnija spriedumā nav definēti kritēriji prasītājam izmaksājamās atlīdzības aprēķināšanai. Prasītāja piedāvāto kritēriju Pirmās instances tiesa bija ņemusi vērā tikai tāpēc, lai novērtētu, vai lūgums izmaksāt atlīdzību ir pieņemams, neņemot par tā piemērotību. Tādējādi šāda kritērija pamatotība nekādā veidā netika apspriesta.
- 82 Komisija nepieļauj, ka maksājamo atlīdzību varētu aprēķināt atkarībā no varbūtējas importa licenču maiņas vērtības, pilnībā norobežojoties no tā, vai konkrētās preces ir importētas. Šādam elementam nebūtu nekādas saistības ar notikumu, kura rezultātā radušies zaudējumi, un ar tā faktisko ietekmi uz prasītāja stāvokli (Tiesas 1967. gada

14. jūlija spriedums apvienotajās lietās 5/66, 7/66 un no 13/66 līdz 24/66 *Kampffmeyer u.c./Komisija, Recueil, 317. lpp.*)

83 Komisija uzsver, ka piegādātāji importa licences faktiski ļoti reti nodod citiem piegādātājiem. Turklāt tā atgādina, ka licenču nodošana principā jau atbilstoši 1993. gada režīmam, saskaņā ar Regulas Nr. 1442/93 13. pantu, bija saistīta ar to, ka nodotie daudzumi tika atskaitīti no tā piegādātāja references daudzuma, kurš nodevis licences. Komisija uzskata, ka B kategorijas piegādātāji, tādi kā prasītājs, protams, izvairījās no šī ierobežojuma, bet to iespēja iegūt trešo valstu un netradicionālo ĀKK valstu banānu importa licences bija atkarīga no tā, vai viņi references laikposmā faktiski laiž tirgū Kopienas un tradicionālos ĀKK valstu banānus.

84 Attiecībā uz iespējamo importa licenču maiņas vērtību — EUR 200 par tonnu —, ko prasītājs norādījis, pamatojoties uz Komisijas dienestu paziņojumu, kuru tie 1998. gada 9. un 10. februārī iesnieguši Padomes Īpašās lauksaimniecības komitejas darba grupai "Banāni", Komisija vērs uzmanību uz to, ka tas nav būtisks elements, nosakot zaudējumus. Tādējādi to nekādā gadījumā nevar attiecināt uz visu konkrēto periodu, jo tas bija tikai viens no rādītājiem, kuri saistīti ar īpašu brīdi, kas attiecas tikai uz B kategorijas licencēm, un licenču cenas mainījās atkarībā no banānu cenas. Šāds rādītājs nebija ņemts no oficiāla statistikas un tirdzniecības pārskata, jo nepastāvēja reāls importa licenču tirgus.

85 Novērtējot konkrētos zaudējumus, Komisija savukārt iesaka balstīties uz pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru atlīdzības izmaksāšanas mērķis ir cik vien iespējams atjaunot zaudējumus cietušās personas iepriekšējo stāvokli, kāds būtu pastāvējis, ja šie zaudējumi tai nebūtu nodarīti (Tiesas 1994. gada 3. februāra spriedums lietā C-308/87 *Grifoni/EAEK, Recueil, I-341. lpp., 40. punkts*). Vajadzētu cik vien iespējams ņemt vērā zaudējumus cietušās personas reālo situāciju, it īpaši, ja atlīdzība ir saistīta ar saimnieciskās darbības veikšanu, kas pati par sevi var nest ne tikai peļņu, bet arī zaudējumus (Tiesas 1992. gada 19. maija spriedums apvienotajās

lietās C-104/89 un C-37/90 *Mulder u.c./Padome un Komisija, Recueil*, I-3061. lpp., 32.–34. punkts, un Pirmās instances tiesas 1997. gada 11. jūlija spriedums lietā T-267/94 *Oleifici Italiani/Komisija, Recueil*, II-1239. lpp., 73. un turpmākie punkti).

- ⁸⁶ Atsaucoties uz iepriekš minēto 1992. gada 19. maija spriedumu lietā *Mulder u.c./Padome un Komisija* (26. punkts) un iepriekš minēto 2000. gada 27. janvāra spriedumu lietā *Mulder u.c./Padome un Komisija*, Komisija iesaka šajā gadījumā ņemt vērā negūto peļņu, ko veido starpība starp ienākumiem, kurus prasītājs būtu guvis no banānu tirdzniecības attiecīgajā periodā (1997. un 1998. gads), ja Komisija būtu izpildījusi tā 1997. gada 21. janvāra pieteikumu par pārejas pasākumu noteikšanu, un faktiskajiem ienākumiem, kas gūti no šīs tirdzniecības tajā pašā laika posmā un kam pieskaitīti ienākumi, kurus tas guvis vai būtu varējis gūt šajā pašā laika posmā, veicot iespējamās aizstāšanas darbības. Lai novērtētu papildu ienākumus, ko prasītājs būtu varējis gūt konkrētajā laika posmā, ja būtu izpildīts tā pieteikums, Komisija uzskata, ka ir pamats ņemt vērā tīros ienākumus, kurus prasītājs guvis no banānu importa, ko tas faktiski veicis šajā laika posmā. Komisija norāda, ka tad, ja Pirmās instances tiesa ņemtu vērā šo kritēriju, prasītājam būtu jāiesniedz visi pierādījumi, kas nepieciešami, lai precīzi noteiktu šos tīros ienākumus.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Par to, vai licenču maiņas vērtības kritērijs bija atzīts 2000. gada 8. jūnija spriedumā

- ⁸⁷ Sākumā ir jāpārbauda, vai prasītāja norādītais kritērijs 2000. gada 8. jūnija spriedumā ir atzīts par piemērotu, lai šajā gadījumā novērtētu zaudējumus.

- 88 Šajā sakarā ir jāsecina, ka Pirmās instances tiesas apsvērumi, kas attiecas uz importa licenču maiņas vērtību kā zaudējumu aprēķināšanas kritēriju — kā Komisija to uzsver, — ir iekļauti vērtējumā, kas veikts saistībā ar prasības par zaudējumu atlīdzību pieņemamību (2000. gada 8. jūnija sprieduma 194. un 195. punkts).
- 89 Aplūkojot minētā sprieduma 194. un 195. punktu, ir skaidrs, ka Pirmās instances tiesas apgalvojums, saskaņā ar kuru prasītājs ir norādījis apstākļus, kas ļauj pietiekami pārlicināši iepriekš noteikt konkrēto zaudējumu apmēru, nozīmē vienīgi to, ka prasītājs Pirmās instances tiesai ir iesniedzis pierādījumus, pamatojoties uz kuriem tā varēja secināt, ka norādīto zaudējumu apmērs bija nosakāms un ka tādējādi prasība par zaudējumu atlīdzību bija pieņemama.
- 90 Analizējot to, vai prasība par zaudējumu atlīdzību ir pamatota, Pirmās instances tiesa nav izteikusies par atlīdzināmo zaudējumu apmēru, bet 2000. gada 8. jūnija sprieduma 211. punktā vienīgi atzinusi, ka ir “jālūdz, lai lietas dalībnieki, ņemot vērā [šo spriedumu], panāktu vienošanos par atlīdzības summu, kas pienākas par visiem minētajiem zaudējumiem”. Tas nozīmē, ka lietas dalībniekiem, risinot sarunas, bija jāņem vērā tas, ka Komisija bija atbildīga par savu spriedumā atzīto prettiesisko rīcību, kuras rezultātā radās zaudējumi, un ka tikai tai bija jāatlīdzina visi zaudējumi, ciktāl pastāv cēloņsakarība starp tās rīcību un minētajiem zaudējumiem. No 2000. gada 8. jūnija sprieduma iepriekš minētā punkta savukārt nevar secināt, kā to dara prasītājs, ka tas ietver norādi uz apsvērumiem, ko Pirmās instances tiesa izteikusi, analizējot prasības pieņemamību, un it īpaši uz licenču maiņas vērtību kā kritēriju, nosakot zaudējumu apmēru.
- 91 Prasītājs nepamatoti balstās uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Hameico Stuttgart* u.c./Padome un Komisija. Minētā sprieduma 67. punktā Pirmās instances tiesa ir vienīgi norādījusi, ka Komisijas atbildība iestājas tikai tad, ja prasītājs ir faktiski cietis “reālus un konkrētus” zaudējumus. Jautājums ir par nosacījumu, kas saistīts ar Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos un ko Kopienu tiesnesis var uzskatīt par izpildītu šajā gadījumā, iepriekš pēc būtības nepārbaudot minēto zaudējumu

apmēru, jo no konkrētiem apstākļiem, kas pastāv šajā gadījumā, izriet — nav šaubu par to, ka pastāv zaudējumi. 2000. gada 8. jūnija sprieduma 207. un 208. punktā Pirmās instances tiesa pēc būtības ir precīzi secinājusi, ka iestājušās sekas, kuras prasītājam radījušas zaudējumus, jo Komisija pārkāpusi Regulas Nr. 404/93 30. pantu, t.i., sekas, ko Pirmās instances tiesa identificējusi kā apstākli, ka prasītājam piešķirts mazāks skaits importa licenču, nekā tas būtu ieguvis, ja minētais pants būtu piemērots pareizi. Tas, ka šādus zaudējumus vairs nevarēja precīzi aprēķināt prasības iesniegšanas brīdī, nekādā ziņā netraucēja secināt, ka ir radušies konkrēti zaudējumi.

- 92 Tādējādi pēc tam, kad lietas dalībnieki nav varējuši sarunu ceļā panākt vienošanos, Pirmās instances tiesai ir jālemj par kritērijiem, kas izmantojami, lai novērtētu prasītāja ciestos zaudējumus un noteiktu atlīdzības summu.

— Par to, vai Komisija ir zaudējusi tiesības apstrīdēt licenču maiņas vērtības kritēriju

- 93 Ir jānoraida arī prasītāja apgalvojums, saskaņā ar kuru Komisija bija zaudējusi tiesības šajā jaunajā tiesvedības stadijā apstrīdēt importa licenču maiņas vērtības kritēriju, ko prasītājs izvirzījis savā replikas rakstā, jo atbildes rakstā uz repliku, kas iesniegts tajā šī procesa stadijā, kuras rezultātā pieņemts 2000. gada 8. jūnija spriedums, Komisija nav apstrīdējusi minēto kritēriju.

- 94 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka prasītājs savā prasības pieteikumā nebija norādījis kritērijus, kas jāizmanto, lai noteiktu minētos zaudējumus. Šajā sakarā prasītājs bija norādījis tikai to, ka tobrīd nebija iespējams aprēķināt šos zaudējumus, kas turpināja rasties, un līdz ar to lūdzis Pirmās instances tiesu vispirms lemt par to, vai zaudējumi

pastāv, paredzot, ka par to novērtējumu lietas dalībnieki vienosies ārpus tiesas vai, ja šāda vienošanās netiks panākta, Pirmās instances tiesa pieņems lēmumu atbilstoši vēlāk iesniegtai prasībai. Vienīgi savā replikas rakstā un atbildē uz Padomes izvirzīto iebildi par to, ka prasība par zaudējumu atlīdzību bija nepieņemama, jo nebija paskaidrojumu par konkrēto zaudējumu raksturu un apmēru, prasītājs atsaucies uz nepiešķirto importa licenču maiņas vērtību.

95 Šajos īpašajos apstākļos Komisijai, lai tā nezaudētu tiesības, savā atbildes rakstā uz repliku nebija jānorāda apsvērumi par prasītāja piedāvātā aprēķināšanas kritērija pamatotību, bet pēc 2000. gada 8. jūnija starpsprieduma pieņemšanas tā varēja to likumīgi darīt tajā procesa stadijā, kas īpaši attiecas uz zaudējumu novērtēšanu.

96 Jebkurā gadījumā Pirmās instances tiesai, kurai ir jāpārbauda, kādā apjomā ir jāpilda pienākums atlīdzināt zaudējumus, par kuriem ir atbildīga Kopiena, nav saistošs prasītāja piedāvātais maksājamo summu noteikšanas kritērijs tikai tāpēc vien, ka Komisija nav pieņēmusi nostāju jautājumā par kritērija pamatotību rakstveida procesa noteiktā stadijā.

— Par kritēriju, kas jāņem vērā, lai aprēķinātu atlīdzināmos zaudējumus

97 Pastāvīgajā judikatūrā ir paredzēts, ka zaudējumu atlīdzība saistībā ar ārpuslīgumisko atbildību ir vērsta uz to, lai cik vien iespējams atjaunotu zaudējumus cietušās personas īpašumu (iepriekš minētā sprieduma lietā *Grifoni/EAEK* 40. punkts un iepriekš minētā 2000. gada 27. janvāra sprieduma lietā *Mulder u.c./Padome* un Komisija 51. un 63. punkts).

- 98 Atbilstoši judikatūrai prasītājam ir jāpierāda, pirmkārt, ka tas ir cietis zaudējumus, kā arī, otrkārt, tam ir jāpierāda zaudējumus veidojošie elementi un to apmērs (iepriekš minētā 2000. gada 27. janvāra sprieduma lietā *Mulder u.c./Padome un Komisija* 82. punkts).
- 99 Tas, ka šajā gadījumā pastāv zaudējumi, tika atzīts 2000. gada 8. jūnija spriedumā, ar kuru Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka šie zaudējumi izpaudās tā, ka prasītājam tika piešķirts mazāks skaits importa licenču salīdzinājumā ar to skaitu, ko tad būtu saņēmis, ja būtu izpildīts tā 1997. gada 21. janvāra pieteikums (minētā sprieduma 208. punkts). Tādējādi prasītājam ir jāpierāda tikai dažādi šos zaudējumus veidojošie elementi un to apmērs.
- 100 Šajā sakarā prasītājs lūdz atlīdzināt zaudējumus, izmaksājot tam nepiešķirto importa licenču maiņas vērtību, kas, viņaprāt, ļauj atlīdzināt tikai "konkrētus minimālos zaudējumus", kuri izteikti kā "konkrētu ienākumu" zudums, ko veido šo licenču nodošanas cena. Tas norāda, ka, izmantojot šādu metodi, faktiski nav pienācīgi novērtēti kopumā ciestie zaudējumi, ko veidoja tādi elementi kā "zaudētie klienti un piegādes kanāli līdz darbības lielākās daļas izbeigšanai". Šie elementi pirmoreiz tika norādīti tikai prasītāja apsvērumos par priekšlikumu piespriest Komisijai atlīdzināt zaudējumus, un tie nav ne precizēti, ne arī pierādīti.
- 101 Šajā gadījumā zaudējumu atlīdzībai principā ir jābūt tādai, kas ļautu atjaunot tādu prasītāja finansiālo stāvokli, kādā tas būtu atradies, ja Komisija būtu atturējusies no prettiesiskas rīcības, kura bija zaudējumu rašanās cēlonis. Pirmkārt, tas nozīmē, ka ir jānosaka tāds papildu importa licenču skaits, kas prasītājam būtu bijis jāpiešķir atbilstoši lēmumam, kurš Komisijai bija jāpieņem, lai izpildītu prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, un, otrkārt, ka ir jāatjauno finansiālais stāvoklis, kādā prasītājs atrastos, ja tas būtu saņēmis un izmantojis šīs licences.

- 102 Aprēķinot papildu importa licenču skaitu atbilstoši šī sprieduma 72. punktā izdarītajiem secinājumiem, ir jāņem vērā tikai 1997. un 1998. gads, kas veido periodu, attiecībā uz kuru ir jāatlīdzina zaudējumi.
- 103 Atbilstoši aprēķinam, ko prasītājs veicis savā priekšlikumā par zaudējumu atlīdzināšanu, kā references laikposmu ņemot vērā 1989. un 1990. gadu, papildus tam, ko viņš faktiski saņēmis, prasītājam bija jāsaņem B kategorijas licences par 13 855,66 tonnām 1997. gadā un 11 625,30 tonnām 1998. gadā.
- 104 Savā priekšlikumā par zaudējumu atlīdzību Komisija, kura neapstrīd prasītāja piedāvāto metodi un informāciju papildu importa licenču skaita aprēķināšanai, ir norādījusi, ka tad, ja tā būtu izpildījusi prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, prasītājs, pamatojoties uz references laikposmu no 1989. līdz 1990. gadam, būtu saņēmis papildu B kategorijas licences par 13 855,66 tonnām 1997. gadā un 11 265,30 tonnām 1998. gadā.
- 105 Tas, ka abu lietas dalībnieku priekšlikumi ietver atšķirīgu informāciju par papildu licencēm, ko prasītājam būtu vajadzējis saņemt 1998. gadā (11 625,30 tonnas, ko norādījis prasītājs, un 11 265,30 tonnas, ko norādījusi Komisija), acīmredzami ir radies prasītāja pieļautas aprēķina vai pārrakstīšanās kļūdas dēļ. Savos aprēķinos prasītājs norāda, ka attiecībā uz minēto gadu tam bija jāsaņem licences par 15 610,39 tonnām un ka tas licences saņēmis tikai par 4345,092 tonnām. Starpība starp šiem daudzumiem ir 11 265,30 tonnas, kas, šo skaitli noapaļojot, atbilst Komisijas norādītajam skaitlim.
- 106 Tādējādi ir jāsecina, ka gadījumā, ja Komisija būtu izpildījusi prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, tas būtu saņēmis papildu B kategorijas licences par 13 855,66 tonnām 1997. gadā un 11 265,30 tonnām 1998. gadā.

107 Attiecībā uz finansiālā stāvokļa atjaunošanu, kādā prasītājs būtu atradies, ja tas būtu varējis rēķināties ar papildu licencēm, ir jānorāda, ka saskaņā ar 1993. gada režīmu B kategorijas importa licenču īpašniekiem bija dotas divas iespējas ekonomiski izmantot šīs licences. Viņi varēja tās izmantot ne tikai trešo valstu vai netradicionālo ĀKK banānu importam Kopienā, bet, saskaņā ar Regulas Nr. 1442/93 13. pantu (skat. šī sprieduma 10. punktu), viņiem bija dota iespēja tās nodot citiem A, B vai C kategorijas piegādātājiem.

108 To, ka saskaņā ar 1993. gada režīmu pastāv šī otra B kategorijas licenču ekonomiskās izmantošanas iespēja, Tiesa varēja konstatēt savā iepriekš minētajā spriedumā lietā Vācija/Padome (84.–86. punkts), kurā tā norādījusi, ka “licenču nododamības principa [...] rezultātā licences turētājs tā vietā, lai pats importētu vai laistu tirgū trešo valstu banānus, faktiski [varēja] nodot savas tiesības veikt importu citam uzņēmējam, kas [vēlējās] pats veikt importu,” un ka “importa licenču nodošana deva iespēju, ko Regulā [Nr. 1442/93] dažādu kategoriju uzņēmējiem bija ļauts izmantot atbilstoši savām ekonomiskajām interesēm”. Tiesa turklāt ir norādījusi, ka “finansiālās priekšrocības, ko šāda veida tirdzniecība attiecīgā gadījumā varēja dot Kopienas un tradicionālo ĀKK banānu piegādātājiem, bija licenču pārveduma principa nepieciešamas sekas un [ka šīs priekšrocības] bija jānovērtē vispārīgi saistībā ar visiem pasākumiem, ko Padome pieņēmusi, lai garantētu Kopienas un tradicionālo ĀKK produktu noietu”. Tiesa piebildusi, ka šādā situācijā “šīs priekšrocības ir jāuzskata par līdzekli, kas paredzēts, lai veicinātu to uzņēmēju konkurētspēju, kuri laiž tirgū Kopienas un ĀKK banānus, un sekmētu dalībvalstu tirgu integrāciju”.

109 Turklāt ir skaidrs, ka B kategorijas importa licences bija tirgus darījumu priekšmets.

- 110 Šajā sakarā prasītājs pamatoti atsauca uz Komisijas pārstāvja paziņojumu, ko tas 1998. gada 9. un 10. februārī sniedzis Padomes Īpašās lauksaimniecības komitejas darba grupai "Banāni" un saskaņā ar kuru B kategorijas importa licenču cena, kas tobrīd tika apspriesta tirgū, bija aptuveni EUR 200 par tonnu.
- 111 Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru piegādātāji faktiski reti ir nodevuši licences citiem piegādātājiem, neatbilst patiesībai, turklāt to atspēko Regulas Nr. 2362/98 4. apsvērumā ietvertais apgalvojums, kurā Komisija pati atsauca uz to, ka "Regulā [...] Nr. 404/93 noteiktās sākotnējās kārtības piemērošanas beigu periodā par samaksu neformāli tika nodots ievērojams skaits importa dokumentu".
- 112 Komisijas argumenti, kas norādīti šī sprieduma 83. punktā, nav šķērslis tam, lai licenču maiņas vērtību varētu izmantot kā kritēriju prasītāja ciesto zaudējumu novērtēšanai. Pati Komisija ir atzinusi, ka līdz brīdim, kad stājās spēkā 1999. gada režīms, uz tādiem B kategorijas piegādātājiem kā prasītājs neattiecās mehānisms, saskaņā ar kuru licenču nodošanas rezultātā tika samazināti references daudzumi un kas atbilstoši Regulas Nr. 1442/93 13. panta 3. punktam attiecās tikai uz tiem gadījumiem, kad "A kategorijas piegādātājs nodeva savas tiesības citam A vai C kategorijas piegādātājam". Komisijas norādītais fakts, ka B kategorijas piegādātājiem dotā iespēja iegūt trešo valstu un netradicionālo ĀKK valstu banānu importa licences bija atkarīga no tā, vai viņi references laikposmā faktiski bija laiduši tirgū Kopienas un tradicionālos ĀKK banānus, šajā gadījumā nav ņemams vērā.
- 113 Ņemot vērā to, ka Komisija atsauca uz zaudējumu novērtēšanas metodi, ko Tiesa izmantojusi lietās, kurās pasludināti iepriekš minētie spriedumi *Mulder u.c./Padome un Komisija*, ir jānorāda, ka prasītāji šajās lietās lūdza atlīdzināt zaudējumus, ko veido ienākumi, kurus tie būtu varējuši gūt tad, ja, beidzoties saistībām neveikt

tirdzniecību, tie būtu varējuši atsākt piena piegādes, pamatojoties uz references daudzumu, uz kuru tiem bija tiesības un kuru tie zaudēja atbilstoši attiecīgam tiesiskajam regulējumam, ko Tiesa atzina par spēkā neesošu. Atbildētājas iestādes savukārt piedāvāja aprēķināt zaudējumu atlīdzību, kas Kopienai ir jāmaksā prasītājam, pamatojoties uz katram prasītājam izmaksāto piemaksu par tirdzniecības neveikšanu. Šī atlīdzība, kas piena nozarē ieviesta ar Padomes 1977. gada 17. marta Regulu (EEK) Nr. 1078/77, ar ko ievieš piemaksu režīmu par piena un piena produktu nepārdošanu un piena govju ganāmpulku pārveidošanu (OV L 131, 1. lpp.), tika piešķirta ražotājiem, kuri bija uzņēmušies saistības nepārdot savus produktus piecus gadus, un tā tika noteikta tādā apmērā, kas ļāva to uzskatīt par “zināmu kompensāciju par zaudētajiem ienākumiem, kas gūstami no konkrēto produktu tirdzniecības” (minētās regulas trešais apsvēruma).

114 Tiesa savā iepriekš minētajā 1992. gada 19. maija spriedumā lietā *Mulder u.c./Padome un Komisija* (26. punkts) uzskatīja, ka “attiecībā uz to, cik lielā mērā Kopienai ir jāatlīdzina zaudējumi, izņemot īpašus apstākļus, kas attaisno atšķirīgu novērtējumu, ir jāņem vērā neiegūtā peļņa, ko veido starpība starp ienākumiem, kurus prasītājs parastos apstākļos būtu varējis gūt no piena piegādēm, ko tas būtu veicis, ja atbilstošā periodā būtu ieguvis references daudzumus, uz kuriem tam bija tiesības, un tiem ienākumiem, kurus tas faktiski guvis no piena piegādēm, kas veiktas šajā laika posmā, bez references daudzuma, kam pieskaitīti ienākumi, kurus tas guvis vai būtu varējis gūt šajā pašā laika posmā no iespējamām aizstāšanas darbībām”.

115 Tiesa, precizējot un nosakot piemērošanas robežas, tādējādi ir izmantojusi prasītāju piedāvāto metodi, kas balstīta uz varbūtēja stāvokļa atjaunošanu, kurā tie atrastos, ja būtu veikuši piena piegādes atbilstoši references daudzumiem, uz kuriem tiem bija tiesības. Tiesa tomēr ir paredzējusi iespēju, ka īpašos apstākļos iespējams atšķirīgi novērtēt elementus, kas jāņem vērā, lai novērtētu zaudējumus, tomēr noraidot

kritēriju, saskaņā ar kuru prasītāju negūto peļņu aprēķina, pamatojoties uz piemaksu par nepārdošanu, tāpēc, ka "šī piemaksa ir līdzvērtīga saistībai neveikt tirdzniecību un tai nav nekāda sakara ar zaudējumiem, ko cietis prasītājs" (iepriekš minētais 1992. gada 19. maija spriedums lietā *Mulder u.c./Padome un Komisija*, 34. punkts).

116 Ja piemaksai par tirdzniecības neveikšanu nebija nekādas reālas saiknes ar peļņu, ko prasītāji lietās, kurās pasludināti iepriekš minētie spriedumi *Mulder u.c./Padome un Komisija*, būtu varējuši gūt, ja tiem nebūtu prettiesiski liegts izmantot savus references daudzumus, no šī sprieduma 107.–111. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka šajā gadījumā to nevar teikt par importa licenču maiņas vērtību, kuras nav piešķirtas prasītājam. Šī [maiņas] vērtība nebija summa, kas noteikta iepriekš administratīvā kārtībā, lai piegādātājiem piešķirtu "konkrētu kompensāciju par negūtajiem ienākumiem, kas būtu gūstami par attiecīgo produktu pārdošanu", kā tas bija gadījumā ar piemaksu par tirdzniecības neveikšanu piena nozarē, bet gan pilnībā ar tirdzniecību saistīts rādītājs, ko nosaka ieinteresētie uzņēmēji atbilstoši piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvarošanas principam un kas tādējādi uzskatāms par tādu, kurš vismaz aptuveni atspoguļo nodoto licenču ekonomisko vērtību, kuras dod iespēju veikt ekonomisko darbību ar labvēlīgākiem nosacījumiem.

117 Protams, pastāv iespēja, ka prasītāja finansiālais stāvoklis būtu citāds atkarībā no tā, kādā veidā tas būtu izvēlējies licences attiecīgi izmantot. Licenču nodošanas rezultātā prasītājs būtu guvis attiecīgus tīros ienākumus, savukārt banānu imports un tirdzniecība saistīta ar nejaušībām, kas raksturīgas jebkurai ar tirdzniecību saistītai darbībai, tādējādi ar iespēju gūt ienākumus, kuri attiecīgā gadījumā pat var pārsniegt no licenču nodošanas gūstamo peļņu, kā arī ar iespējamiem tirdzniecības zaudējumiem atkarībā no situācijas tirgū un uzņēmuma efektīvas ekonomiskās darbības.

118 Prasītājam radušos zaudējumu novērtējums, kas veikts, pamatojoties uz pieņēmumu, ka prasītājs licences izmantojis importa un tirdzniecības nolūkā, un

piemērojot metodi, ko Tiesa izmantojusi lietās, kurās taisīti iepriekš minētie spriedumi *Mulder u.c./Padome un Komisija*, tomēr nav jāņem vērā. Šādai darbībai, kas izpaužas kā tādu ekonomisko darbību novērtēšana, kurām galvenokārt ir hipotētisks raksturs, neņemot vērā tās sarežģītību un tās izraisītu prasītāja īpašuma nokavētu atjaunošanu (šajā sakarā skat. iepriekš minētā 2000. gada 27. janvāra sprieduma *Mulder u.c./Padome un Komisija* 79. un 84. punktu), bija tikai aptuvenus rezultāts. Komisijas piedāvātais papildu ienākumu novērtējums, kurus prasītājs būtu varējis gūt, ja būtu izpildīts tā lūgums, kas balstīts uz to, ka nepiešķirtajās licencēs paredzētajiem banānu daudzumiem ir piemērojami tirie ienākumi, kurus prasītājs guvis no banānu importa, ko tas faktiski veicis 1997.–1998. gadā, šajā gadījumā šķiet nepiemērots, jo šos ienākumus acīmredzot ietekmēja tas, ka prasītāja darbības apjoms trešo valstu un netradicionālo ĀKK valstu banānu tirdzniecībā minētajā periodā saglabājās daudz zemākā līmenī par to, ko prasītājs būtu varējis uzrādīt, importam un tirdzniecībai izmantojot papildu licences, kas tam būtu piešķirtas, ja būtu izpildīts tā 1997. gada 21. janvāra pieteikums.

- 119 Jāatzīst, ka zaudējumu novērtēšanas metodei, kas balstīta uz pieņēmumu par licenču nodošanu, nav ekonomiska pamatojuma, kaut arī tai ir tādas acīmredzamas priekšrocības kā vienkāršība, ātrums un drošība. Tādējādi to var apstiprināt, ja vien tiek pārbaudīta informācija, kas pieejama par nepiešķirto licenču maiņas vērtību.

— Par informāciju, kas pieejama par nepiešķirto licenču maiņas vērtību un par zaudējumu novērtējumu

- 120 Prasītājs lūdz Pirmās instances tiesu noteikt zaudējumus, ņemot vērā vērtību EUR 200 par tonnu, kas attiecībā uz B kategorijas importa licencēm izriet no

Komisijas pārstāvja 1998. gada 9. un 10. februāra paziņojuma Padomes Īpašās lauksaimniecības komitejas darba grupai "Banāni".

- 121 No šī paziņojuma, ko prasītājs pievienojis savam replikas rakstam, izriet, ka šis rādītājs ir B kategorijas importa licenču aptuvenā cena šī paša paziņojuma sniegšanas laikā, proti, 1998. gada februāra sākumā.
- 122 Tas — kā Komisija norāda —, ka šis rādītājs nav ņemts no oficiāla statistikas vai tirdzniecības pārskata, nepadara to par neatbilstošu [aprēķinu veikšanai]. Jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 228. panta otro daļu atlīdzības summas ir jānosaka atbilstoši vispārējiem principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesībās ārpuslīgumiskās atbildības jomā, un ka jautājumā par zaudējumu pierādīšanu šīm tiesībām parasti ir raksturīgs tas, ka tiesnešiem ir tiesības brīvi novērtēt visus tiem iesniegtos pierādījumus (Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 261/78 *Interquell Stärke-Chemie*/Padome un Komisija, *Recueil*, 3271. lpp., 11. punkts). Vērtību EUR 200 apmērā par tonnu minējuši Komisijas dienesti, un tā šo faktu savos dokumentos nav apstrīdējusi. Tādējādi šī vērtība ir jāņem vērā, lai aprēķinātu šajā gadījumā radušos zaudējumus.
- 123 Tomēr, tā kā šis rādītājs neveido B kategorijas licenču vidējo vērtību laika posmā, attiecībā uz kuru ir jāatlīdzina zaudējumi, proti, 1997. un 1998. gadā, un ņemot vērā Komisijas apgalvojumu, ko prasītājs nav apstrīdējis un saskaņā ar kuru importa licenču maiņas vērtība ir atkarīga no banānu cenas svārstībām, Pirmās instances tiesa, veicot procesa organizācijas pasākumus, lūdza prasītāju sniegt attaisnojošus dokumentus, ietverot informāciju par B kategorijas licenču maiņas vērtības svārstībām minētajā laika posmā.

124 Izpildot šo lūgumu, prasītājs iesniedza 19 rēķinus par citu uzņēmumu veiktu B kategorijas licenču savstarpēju nodošanu Kopienas teritorijā dažādos datumos, sākot no 1997. gada 31. decembra līdz 1998. gada 20. oktobrim. No šiem rēķiniem, ko Komisija nav apstrīdējusi, izriet, ka cena, par kādu minētās licences nodotas iepriekš minētajos gadījumos, izņemot vienu vienīgu gadījumu, pārsniedza EUR 200 par tonnu un ka daudzos gadījumos tā pat sasniedza EUR 289 par tonnu.

125 Tiesas sēdē Komisija uzsvēra, ka cena, par kādu katrā atsevišķā gadījumā tika nodotas licences, kā to apstiprina prasītāja iesniegtie rēķini, nebija objektīvs rādītājs, jo tā varēja atšķirties atkarībā no apstākļiem un licenču pircēja gadījuma rakstura vajadzības iegūt savā rīcībā licences. Šo iebildumu vajadzētu vispārināt. Skaidrs ir tas, ka atsevišķā darījumā maksātu cenu nevar uzskatīt par tādu, kas atspoguļo maiņas preces tirgus vērtību. Šī vērtība tomēr ir iegūta, ņemot vērā atsevišķos darījumos maksāto cenu vidējo līmeni, un, pamatojoties uz neapšaubāmi plašākiem tirgus novērojumiem, Komisijas dienesti Padomes Īpašās lauksaimniecības komitejas darba grupas "Banāni" 1998. gada 9. un 10. februāra sanāksmēs varēja norādīt, ka tajā pašā laika posmā B kategorijas licenču aptuvenā vērtība bija EUR 200 par tonnu. Cenas, kas maksātas vairākos darījumos, uz kuriem attiecas prasītāja iesniegtie rēķini, ir nozīmīgi, precīzi un saskaņoti rādītāji, jo B kategorijas licenču maiņas vērtība 1998. gadā nav kritusies attiecībā pret cenu līmeni, ko Komisijas dienesti konstatējuši 1998. gada februārī. Komisija nav sniegusi pretējus rādītājus. Grafiks, kas atspoguļo Eiropas Savienībā tā saukto "dolāru zonas" banānu vairumtirdzniecības cenas svārstības un ko izstrādājuši Komisijas dienesti, un kas pievienots Komisijas priekšlikumam par zaudējumu atlīdzināšanu, pierāda, ka šī cena, kura — kā Komisija uzskata — ietekmēja B kategorijas licenču maiņas vērtību, šī sprieduma 120. punktā minētā paziņojuma sniegšanas brīdī faktiski bija EUR 1 par kilogramu un ka 1998. gadā tā svārstījās abos virzienos tā, ka nevar apgalvot, ka minētā paziņojuma sniegšanas brīdī tā nepārprotami pārsniedza 1998. gada vidējo līmeni.

- 126 Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa uzskata, ka tad, ja prasītāja iesniegtajos dokumentos iekļautos rādītājus, ņemot vērā arī licenču nodošanas cenas nestabilitāti, par ko tie liecina, nevar uzskatīt par tādiem, kas ļauj precīzi novērtēt zaudējumus, tie tomēr ir pietiekami pārlicinoši un ir nozīmīgs pamats tam, lai secinātu, ka prasītāja norādītā vērtība — EUR 200 par tonnu — ir samērīga un pieņemama B kategorijas licenču aptuvenā vidējā vērtība 1998. gadā.
- 127 Attiecībā uz 1997. gadu prasītājs ir iesniedzis 1997. gada 31. decembrī izdotu rēķinu, kurā kā B kategorijas licenču nodošanas cena norādīta EUR 274 par tonnu, un norādījis, ka, veicot ar banānu faktisko importu saistītu darījumu 1997. gada augustā, izmantoto B kategorijas licenču vērtība bija aptuveni EUR 172 par tonnu.
- 128 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājam nodarītos zaudējumus principā *ex aequo et bono* var novērtēt EUR 5 024 192 apmērā, t.i., EUR 2 771 132 (13 855,66 x 200) attiecībā uz 1997. gadu un EUR 2 253 060 (11 265,30 x 200) attiecībā uz 1998. gadu.

Par naudas vērtības krišanos un nokavējuma procentiem

Lietas dalībnieku argumenti

- 129 Prasītājs uzskata, ka ir jāņem vērā naudas vērtības kritums un tādējādi ir jāpārvērtē atlīdzināmās summas, pamatojoties uz katru attiecīgo periodu un izmantojot koeficientus, ko ekonomiskās statistikas nolūkos Itālijā noteicis *Istituto centrale di statistica* (Centrālais statistikas institūts), jo prasītāja uzņēmums ir reģistrēts Itālijā.

- 130 Ik gadu pārvērtētajai summai turklāt bija jāpieskaita nokavējuma procenti, sākot no dienas, kad iestājies apstāklis, kura rezultātā radušies zaudējumi. Par katru gadu nokavējuma procenti bija jāaprēķina, sākot ar 1. janvāri, jo piegādātājiem jau iepriekšējā gada beigās bija zināms saņemamo licenču skaits un tie varēja saplānot šo licenču izmantošanu.
- 131 Prasītājs vērs uzmanību uz to, ka naudas vērtības pārvērtēšanas un nokavējuma procentu apvienojums ir pamatots, jo šie divi zaudējumu atlīdzināšanas faktori pilda dažādas funkcijas. Naudas vērtības pārvērtēšanas mērķis bija radīt personai, kam nodarīti zaudējumi, situāciju, kādā tā būtu atradusies, ja nebūtu radies apstāklis, kura rezultātā tika nodarīti zaudējumi, turpretim nokavējuma procentu mērķis bija kompensēt to, ka personai, kam nodarīti zaudējumi, ar nokavēšanos tika piešķirtas attiecīgas licences.
- 132 Attiecībā uz nokavējuma procentu likmēm prasītājs norāda, ka gadījumā, ja attiecībā uz galvenajām refinansēšanas darbībām Eiropas Centrālā banka (ECB) nav noteikusi atskaites likmi, par periodu līdz 1999. gada 1. janvārim ir jāpiemēro Itālijā spēkā esošā likumiskā procentu likme, t.i., 5 % likme gan attiecībā uz 1997. gadu, gan 1998. gadu. Savukārt, sākot no 1999. gada 1. janvāra, vajadzētu piemērot ECB noteikto refinansēšanas likmi, kas paaugstināta par septiņiem procentiem atbilstoši kritērijiem, kurš paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvas 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 200, 35. lpp.) 3. panta 1. punkta d) apakšpunktā, kas ir jāpiemēro šajā gadījumā, jo jautājums ir tieši par atlīdzības izmaksāšanu uzņēmējam par zaudējumiem, kuri radušies likvīdo aktīvu neesamības dēļ (Pirmās instances tiesas 2001. gada 10. oktobra spriedums lietā T-171/99 *Corus UK/Komisija*, *Recueil*, II-2967. lpp., 64. punkts).
- 133 Gadījumā, ja nevar vienlaicīgi izmantot prasītāja piedāvāto atskaites punktu un nokavējuma procentu likmes, prasītājs pakārtoti iesaka divus neatkarīgus risinājumus: vai nu Itālijā spēkā esošo likumisko procentu likmi piemērot pārvērtētajam

summām attiecībā uz katru gadu, sākot no 1997. gada līdz maksājuma izdarīšanas dienai, vai arī procentus aprēķināt, pamatojoties uz visu pārvērtēto summu, sākot no dienas, kad pasludināts starpspriedums (2000. gada 8. jūnijs), piemērojot par septiņiem punktiem paaugstinātu ECB noteikto likmi.

134 Komisija apstiprina, ka ir jāņem vērā naudas vērtības kritums un ka maksājamās summas ir jāpārvērtē, pamatojoties uz oficiāliem rādītājiem, kas pieejami attiecībā uz Itāliju, jo prasītājs savu darbību ir veicis Itālijas tirgū. Pārvērtēšana ir jāveic, sākot no brīža, kad radās apstākļi, kura rezultātā tika nodarīti zaudējumi, līdz dienai, kad tika pasludināts starpspriedums, ar kuru atzīta Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība.

135 Nokavējuma procenti par pārrēķināto summu ir jāaprēķina, sākot no šīs pašas minētās dienas, nevis no dienas, kad radās apstākļi, kura rezultātā tika nodarīti zaudējumi, līdz maksājuma izdarīšanai (iepriekš minētā sprieduma lietā *Grifoni/EAEK* 43. punkts). Šajā sakarā Komisija atgādina, ka, saskaņā ar Kopienas judikatūru, pienākumu maksāt nokavējuma procentus var paredzēt tikai tad, ja galvenā parāda summa ir skaidri zināma vai vismaz nosakāma, pamatojoties uz zināmiem objektīviem apstākļiem (Tiesas 1986. gada 30. septembra spriedums lietā 174/83 *Amman u.c./Padome, Recueil*, 2647. lpp., un Pirmās instances tiesas 1992. gada 26. februāra spriedums apvienotajās lietās T-17/89, T-21/89 un T-25/89 *Brazzelli u.c./Komisija, Recueil*, II-293. lpp., 24. punkts).

136 Komisija uzskata, ka attiecībā uz nokavējuma procentiem ir jāpiemēro likumisko procentu likme, kas Itālijā bija spēkā visā attiecīgajā periodā. Direktīva 2000/35, kā tas paredzēts tās 13. apsvērumā, nav piemērojama zaudējumu kompensācijai.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 137 Jāsecina, ka prasītāja un Komisijas viedoklis sakrīt jautājumā par to, ka ir jāņem vērā naudas vērtības kritums un ka naudas vērtības pārvērtēšana ir jāveic, izmantojot oficiālus statistikas rādītājus attiecībā uz Itāliju.
- 138 No judikatūras izriet, ka zaudējumu atlīdzināšanas mērķis saistībā ar ārpuslīgumisko atbildību ir cik vien iespējams atjaunot zaudējumus cietušās personas īpašumu. Ja vien ir izpildīti ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās nosacījumi, nelabvēlīgās sekas, kas radušās saistībā ar laika posmu no brīža, kad radās apstākļi, kura rezultātā tika nodarīti zaudējumi, līdz dienai, kad tika samaksāta atlīdzība, nevar neņemt vērā, jo ir jāņem vērā naudas vērtības krišanās (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Grifoni/EAEK*, 40. punkts, un iepriekš minēto 2000. gada 27. janvāra spriedumu lietā *Mulder u.c./Padome* un Komisija, 51. punkts).
- 139 Tādējādi, lai aprēķinātu atlīdzību, šajā gadījumā ir jāņem vērā naudas vērtības kritums, par ko liecina oficiālie rādītāji, kurus attiecībā uz Itāliju ir sagatavojuši kompetentā valsts iestāde, sākot no zaudējumu rašanās dienas.
- 140 Attiecībā uz naudas vērtības pārvērtēšanas atskaites punktu ir jāņem vērā tas, ka gadījumā, ja Komisija būtu izpildījusi prasītāja 1997. gada 21. janvāra pieteikumu, tas licences būtu saņēmis pakāpeniski. Jāatgādina, ka atbilstoši 1993. gada režīmam importa licences izsniedza ik ceturksni. Atbilstoši 11. pantam Regulā Nr. 1442/93, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 1996. gada 14. maija Regulu (EK) Nr. 875/96 (OV L 118, 14. lpp.), importa licences attiecībā uz nākamo ceturksni izsniedza ne vēlāk kā katra ceturksņa pēdējā mēneša 23. datumā.

- 141 Tādējādi saistībā ar katru nepiešķirto licenču paketi uz šiem datumiem ir jāatsaucas kā uz zaudējumu rašanās datumiem un, ņemot vērā šos datumus, ir jāveic katras licenču paketes maiņas vērtības, kas novērtēta, pamatojoties uz EUR 200 par tonnu, pārvērtēšana naudas izteiksmē.
- 142 Datums, kurā naudas vērtības pārvērtēšana ir jāpārtrauc, ir jānosaka vienlaicīgi ar brīdi, sākot no kura ir jāsāk rēķināt nokavējuma procenti.
- 143 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, maksājamās atlīdzības summai ir jāpieskaita nokavējuma procenti, sākot no datuma, kurā ir pasludināts spriedums, ar ko ir atzīts pienākums atlīdzināt zaudējumus (Tiesas 1979. gada 4. oktobra spriedums apvienotajās lietās 64/76 un 113/76, 167/78 un 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79 *Dumortier* u.c./Padome, *Recueil*, 3091. lpp., 25. punkts, un iepriekš minētā 1992. gada 19. maija spriedums lietā *Mulder* u.c./Padome un Komisija, 35. punkts). Šajā gadījumā Komisijas pienākums atlīdzināt prasītājam nodarītos zaudējumus ir atzīts 2000. gada 8. jūnija starpspriedumā.
- 144 Tā kā minētā sprieduma pasludināšanas dienā nebija skaidri zināma galvenā parāda summa un tā kā to arī nevarēja noteikt, pamatojoties uz konkrētiem objektīviem apstākļiem (šajā sakarā skat. šī sprieduma 87.–92. punktu), nokavējuma procenti tomēr nav skaitāmi, sākot no minētā datuma, bet gan tikai nokavējuma gadījumā līdz pilnīgai atlīdzības samaksai un tikai sākot no dienas, kad pasludināts spriedums par zaudējumu novēršanu (skat. šī sprieduma 135. punktā minēto judikatūru, kā arī ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] secinājumus saistībā ar iepriekš minēto spriedumu lietā *Grifoni*/EAEK, *Recueil*, I-343. lpp., 24. punkts).
- 145 No tā izriet, ka prasītājam maksājamās atlīdzības pārvērtēšana nav jāpārtrauc 2000. gada 8. jūnija sprieduma pasludināšanas dienā un ka tā ir jāveic līdz šī sprieduma pasludināšanas dienai.

- 146 Atlīdzības summai, kas pārvērtēta, lai ņemtu vērā naudas vērtības kritumu, ir jāpieskaita nokavējuma procenti, sākot no šī sprieduma pasludināšanas dienas līdz pilnīgai atlīdzības samaksai. Piemērojamo procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz galvenajām refinansēšanas darbībām noteikto ECB likmi, kas piemērojama attiecīgajā laika posmā un kas palielināta par diviem punktiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 147 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši tā paša Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Visbeidzot, atbilstoši minētā Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.
- 148 Jāatgādina, ka tiesāšanās izdevumi, kas radušies šajā procesā, ir reglamentēti 2000. gada 8. jūnija starpspriedumā (skat. šī sprieduma 23. punktu).
- 149 Šī lieta nav jauna tiesvedība, bet gan turpinājums lietai T-260/97, kurā pieņemts 2000. gada 8. jūnija spriedums, ar ko Komisijai un Padomei piespriests segt attiecīgi 90 % un 10 % no šīs lietas tiesāšanās izdevumiem (skat. rezolutīvās daļas 7. un 8. punktu). Šis sadalījums ir jāapstiprina arī šajā stadijā, kurā ņemts vērā minētais spriedums un tādējādi Komisijai un Padomei piespriests atlīdzināt attiecīgi 90 un 10 % no tiesāšanās izdevumiem, kas radušies šajā pašā stadijā.

150 Francijas Republika kā persona, kas iestājusies lietā, pati sedz savus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(ceturtā palāta)

nospriež:

- 1) Komisija izmaksā prasītājam atlīdzību EUR 5 024 192 apmērā;
- 2) šo atlīdzību pārvērtē atbilstoši šī sprieduma 139.–141. un 145. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- 3) pārvērtētajai atlīdzībai pieskaita nokavējuma procentus, ko skaita, sākot no šī sprieduma pasludināšanas dienas līdz pilnīgai atlīdzības samaksai. Piemērojamo procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz galvenajām refinansēšanas darbībām noteikto Eiropas Centrālās Bankas likmi, kas piemērojama attiecīgajā laika posmā un kas palielināta par diviem punktiem;

- 4) Komisija sedz 90 % no tiesāšanās izdevumiem, kas radušies šajā procesa stadijā, kurā ņemts vērā Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-79/96, T-260/97 un T-117/98 *Camar un Tico/Komisija un Padome (Recueil, II-2193. lpp.)*;
- 5) Padome sedz 10 % no tiesāšanās izdevumiem, kas radušies šajā procesa stadijā, kurā ņemts vērā Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-79/96, T-260/97 un T-117/98 *Camar un Tico/Komisija un Padome (Recueil, II-2193. lpp.)*;
- 6) Francijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Legal

Mengozzi

Wiszniewska-Białecka

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 13. jūlijā.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

H. Legal